

Noen generelle forhold

Netto driftsresultat

I høringsnotatet er det vurdert om «årets driftsresultat etter netto avsetninger til bundne fond» burde innføres som et nytt resultatbegrep i økonomisk oversikt drift. Resultatbegrepet anbefales ikke innført. Det vises til at netto driftsresultat fortsatt skal være det sentrale regnskapsbegrepet, bl.a. fordi dette best samsvarer med regnskapsprinsippene og over tid gir det beste uttrykket for utviklingen i kommunens økonomi. Forklaringer og eventuelle resultatbegrep hvor det korrigeres for ulike forhold bør gis i årsberetningen.

Kommentar

Vågå kommune er enig i at netto driftsresultat over tid og for kommunene samlet er det beste resultatbegrepet. Vi mener at den nye resultatstørrelsen som er drøftet bør innføres som et tillegg til netto driftsresultat; og kan benevnes «netto driftsresultat til kommunens disposisjon». I tillegg bør resultatbegrepet korrigeres for netto premieavvik.

I økonomiske oversikt drift bør da dette nye resultatbegrepet komme etter netto driftsresultat. Det nye resultatbegrepet vil på en mye bedre måte synliggjøre for kommunestyret hva som er det faktiske handlingsrommet kommunen har for det aktuelle året.

Fordelte utgifter

I høringsnotatet er posten fordelte utgifter videreført som korreksjonspost, men departementet ber samtidig om høringsinstansenes syn på om denne posten kan og bør tas ut av oversikten.

Kommentar

Vågå kommune mener at denne korreksjonslinjen bør tas ut av økonomisk oversikt drift, jfr fjerningen av 290/790-artene for noen år siden. Korreksjonsposten gjør det vanskelig å foreta sammen-ligninger både internt i kommunen og mellom kommuner. Det eksterne regnskapet bør ikke inneholde transaksjoner som går internt i kommunen, og videreføring av «Fordelt utgifter» bidrar til å fortsatt å blåse opp kommunens utgifter/inntekter.

Kapittel 2 - Skillet mellom drift og investering

Forslaget til ny forskrift kapittel 2 gir nærmere regler om hvilke utgifter og inntekter som hører til i henholdsvis drift og investering. Det ligger til grunn at skillet mellom drift og investering er det samme for både økonomiplanen, årsbudsjettet og årsregnskapet.

Kommentar

Forskriften burde avklart nærmere hvilke utgifter som skal føres i investeringsregnskapet. Dagens KRS nr. 4 er et godt utgangspunkt når det gjelder f.eks. skillet mellom vedlikehold og påkostning.

Kapittel 2 - §§ 2-1 og 2-2 - Bruk av driftsfond i investeringsbudsjettet og -regnskapet

Det foreslås at bruk av disposisjonsfond og bundet driftsfond direkte i investeringsregnskapet ikke lenger skal være mulig. Departementets begrunner forslaget slik:

- at kommuneregnskapet blir enklere å lese
- at bruk av årets driftsinntekter eller driftsfond, blir gjenstand for de samme strykingsreglene og håndtert på samme måte ved regnskapsavslutningen

Kommentar

Vågå kommune ser ikke at det blir enklere å lese kommuneregnskapet av denne grunn.

Overføringsposten fra drift til investering kan, avhengig av forholdene, bestå av midler fra årets drift, driftsfond og/eller bundne driftsfond. Videreføring av dagens regler er enklere å forstå for de fleste som bruker kommunens budsjett og regnskap. Da vil investeringsregnskapet klart gi informasjon om hva slags midler som er brukt til finansiering av utgiftene i investering. Strykingsreglene bør justeres slik at det ikke tillates brukt driftsfond i investeringsregnskapet dersom kommunen ikke har frie midler igjen, dvs. dersom det oppstår merforbruk som ikke kan dekkes når regnskapet avsluttes.

Generelt mener Vågå kommune at kommunen selv må kunne bestemme over egne frie midler, og om de skal brukes i drifts- eller investeringsregnskapet. Når det gjelder bundne driftsfond kan det ligge føringer eller åpninger for at de kan brukes både drifts- eller investeringsregnskapet.

Overføringsposten fra drift til investering bør kunne forbeholdes overføring av årets driftsinntekter til finansiering av årets investeringsutgifter.

Kapittel 2 - § 2-2 - Utlån

Forslaget til ny forskrift legger opp til at alle utlån skal føres i investeringsregnskapet. Med andre ord at sosiale utlån og næringsutlån også skal føres i investeringsregnskapet.

Kommentar

Vågå kommune mener at sosiale utlån fortsatt skal føres i driftsbudsjett/-regnskapet. Sosiale utlån finansieres med årlige driftsmidler, og det synes merkelig om disse skal finansieres over investering; samt også at driftsutgiftene skal reduseres av denne grunn. Disse utlånene er også forbundet med betydelige tap, og bør være finansiert med driftsmidler.

Kapittel 2 - § 2-5 - Avdrag på lån og bruk av lån mv.

Kommentar

Avdrag ut over minimumsavdrag bør belastes investeringsregnskapet. Da vil man oppnå likhet ved sammenligning kommuner imellom samt en bedre vurdering om det anbefalte kravet til netto driftsresultat er oppfylt. Meravdrag bør føres i investeringsregnskapet uavhengig av finansiering kommer fra drift eller investering.

Kapittel 3 - §§ 3-1 til 3-4 - Klassifisering og måling av eiendeler og gjeld i balansen - avskrivninger

Departementet foreslår som ny regel i § 3-4 at anleggsmidler som har begrenset utnyttbar levetid, skal avskrives planmessig over den utnyttbare levetiden til anleggsmidlet. Det innebærer at

avskrivningstiden skal fastsettes etter en konkret vurdering og ikke etter en fast sjablong. Men det innføres maksimale avskrivningstider, som i hovedsak tilsvarer dagens sjablonger, med enkelte justeringer.

Kommentar

Vågå kommune mener at dagens regler når det gjelder avskrivningstid bør videreføres. Nyten av å vurdere levetiden på hvert enkelt anleggsmiddel har begrenset nytteverdi opp mot ressursbruken. Lineære avskrivning basert på historisk kost bør også videreføres som i dag, siden dette samsvarer med grunnprinsippene for kommuneregnskapet. Forskriften bør presisere at tilskudd til andre investeringer (kirken) ikke skal aktiveres i kommunens regnskap.

Kapittel 3 - § 3-5 – Pensjonspremie, premieavvik mv.

Departementet foreslår å videreføre dagens regler.

Kommentar

Vågå kommune mener at tilbakeføringsperioden for premieavvik bør forkortes, f.eks. til 5 år.

På sikt bør det vurderes å fjerne disse reglene som er et brudd på det finansielt orienterte regnskapet, og bidrar til at både driftsregnskapet og balanse i ganske sterk grad blir påvirket av transaksjoner som ikke er finansielle eller pengetransaksjoner. Det fører til at regnskapet og balansen, dvs. den reelle økonomiske utviklingen (herunder likviditet), blir vanskelig å forstå for sentrale brukere av regnskapet, som kommunestyret. Dette medfører at ulike korreksjoner må gjennomføres for å finne «reell» status.

Kapittel 5 - § 5-3 - Økonomisk oversikt investering

Vågå kommune støtter forslaget om at økonomisk oversikt investering og dagens budsjettskjema slås sammen til en oversikt. Disse oversiktene inneholder i det vesentlige den samme informasjon. Vågå kommune har ikke merknader til hvordan den nye oversikten stilles opp, men vil få uttrykke at vi synes det er positivt at informasjon om videreutlån samles i en egen del av oversikten.

Kapittel 5 - § 5-4 - Økonomisk oversikt drift

Departementet foreslår at oppstillingen *økonomisk oversikt drift* i hovedsak videreføres i sin nåværende form, men med flere endringer, jf. forslaget § 5-4. Formålet med oversikten er å vise inntektene og utgiftene fordelt etter ulike hovedtyper (art), resultater og disponeringen eller dekningen av netto driftsresultat gjennom avsetninger til eller bruk av fond mv.

Kommentar

Vågå kommune mener at dagens oppsett bør beholdes når det gjelder inndeling av driftsutgifter og driftsinntekter. Alle postene og detaljeringsgraden er relevante og gir nødvendig informasjon.

Avskrivninger og motpost avskrivninger bør imidlertid fjernes da dette ikke er pengestrømmer, men kostnadselementer. Disse kan legges til relevante andre oppstillinger eventuelt noter, relatert til kapitalkonto, anleggsmidler og lånegjeld – blant annet for å vise grunnlaget for årets minimumsavdrag.

Fordelte utgifter bør fjernes, jf. kommentar ovenfor.

Med disse endringene blir økonomiske oversikt utarbeidet etter et rendyrket periodiseringsprinsipp, og med rene pengeposter som et finansielt orientert regnskap bør bygge på og vise. Dette bør gjøre det enklere for politikere å sette seg inn i informasjonen som rapporteres i oversiktene, for å få bedre grunnlag til å treffe gode beslutninger.

Vågå kommune er enig i at det er fornuftig å redusere antall linjer i oversiktene, men at lønn og sosiale utgifter bør beholdes som separate poster i oppstillingen som i dag. Dette har for det første sammenheng med at fordelingen mellom lønn og sosiale utgifter ofte gir viktig tilleggsinformasjon når disse utgiftene sammenholdes med ressursinnsats. Sosiale utgifter varierer også ganske mye fra kommune til kommune, og en sammenslåing av lønn og sosiale utgifter vil gjøre det krevende å foreta sammenligninger mellom kommuner.

Kapittel 6 - Noteopplysninger

Kommentar

Vågå kommune er enige med departementet at noteopplysninger til regnskapet bør forskriftsreguleres, og at disse er obligatoriske for alle så langt de er aktuelle.

Kapittel 8 – Særlige regler for foretak og interkommunale samarbeid

Det foreslås at interkommunale politiske råd og kommunale oppgavefellesskap som ikke er eget rettssubjekt og som har inntekter mindre enn 5 millioner kroner, fritas fra lovens plikt til å utarbeide eget årsbudsjett og årsregnskap.

Kommentar

Vågå kommune mener at i utgangspunktet bør ingen fritas, dersom noen skal fritas bør det bygges på flere forhold enn kun inntekten til samarbeidet.

Kapittel 12 – Overgangsregler

Det er lagt opp til at økonomiplan for 2020-2023 og budsjett for 2020 skal utarbeides og vedtas i samsvar med reglene i denne forskriften.

Kommentar

Vågå kommune mener det bør innarbeides mulighet for å presentere budsjett og økonomiplan etter gamle forskrifter slik at vedtak ikke blir forsinket på grunn av manglende oppdatering av økonomiløsningene.

Det fremgår ikke når denne forskriften skal vedtas, og slik gi systemleverandørene rimelig tid til å innarbeide endringene i løsningene kommunene er avhengige av. Det vises også til forslaget til ny Kostra-forskrift som er sendt på høring nå med høringsfrist 9. august.